

Quickscan

Project Sprundelsebaan 183A te Breda

In het kader van de Wet Natuurbescherming

Tekst, foto's en samenstelling	E.W.A. Michels
Collegiale toetsing	Mw. K.T. Berger
In opdracht van	Gemeente Breda
Naam opdrachtgever	Dhr. W. Schuitema
Rapportnummer	2021_130152-01_01
Status rapport	definitief
Datum oplevering rapport	16 februari 2021
Aantal pagina's	33
Wijze van citeren	Michels, E.W.A., 2021, Quickscan Sprundelsebaan 813a te Breda. In het kader van de wet Natuurbescherming. Rapport 2021_130180-01_01, Ecodat BV Landschap en Ecologie, Breda

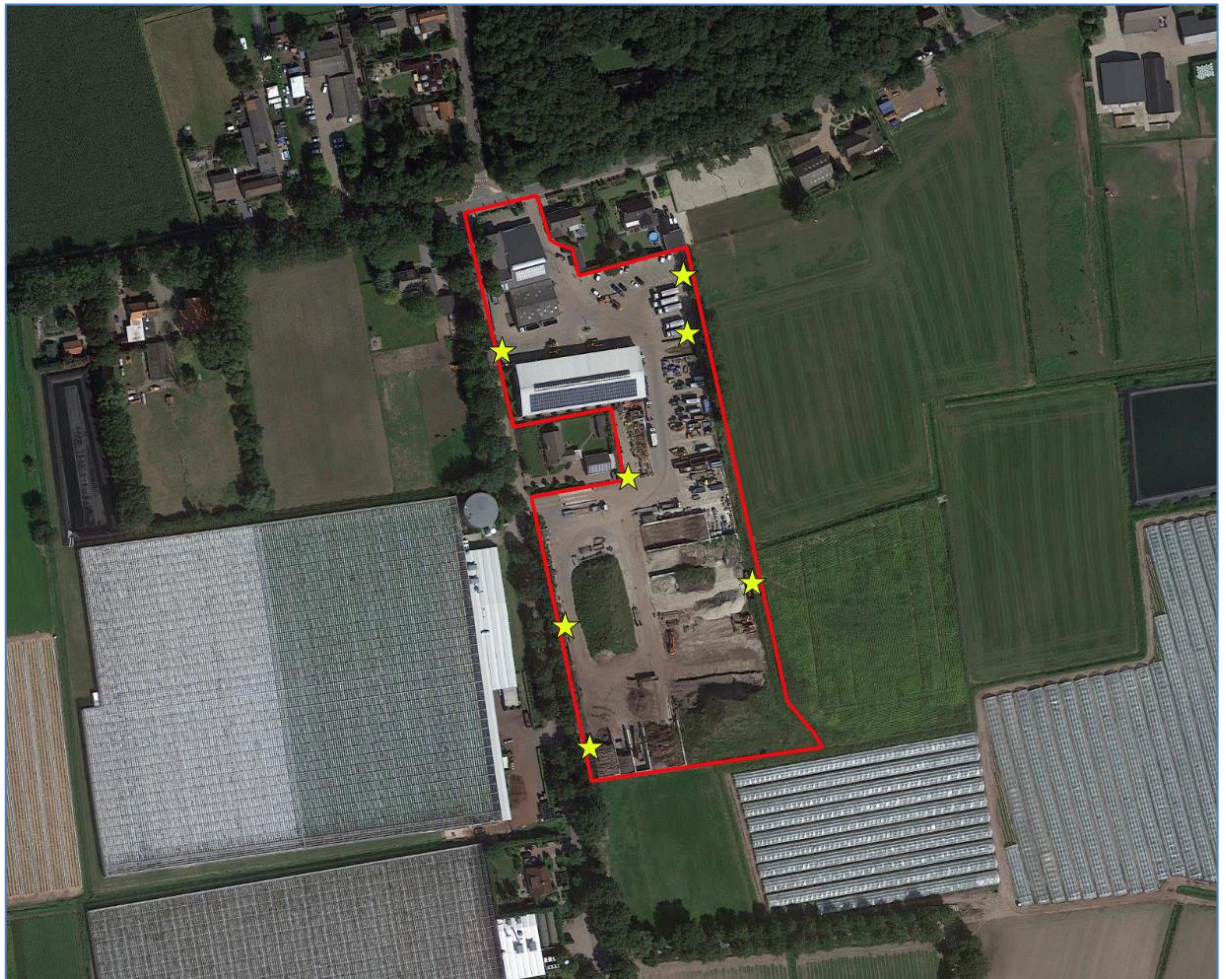
Inhoud

1. Inleiding en samenvatting.....	3
1.1 Inleiding.....	3
1.2 Doel.....	3
2. Beschrijving van het plangebied	4
2.1 Ligging en omgeving	4
2.2 Huidige situatie	5
2.2.1 Bebouwing.....	5
2.2.2 Groene elementen	5
2.2.3 Ecologische potenties.....	5
2.2.4 Gebiedsbescherming.....	5
3. Wettelijk kader.....	8
4. Werkwijze en onderzoeksinspanning.	11
4.1 Zoogdieren	11
4.2 Vogels.....	16
4.3 Vaatplanten.....	17
4.4 Reptielen	18
4.5 Amfibieën.....	20
4.6 Vissen	23
4.7 Insecten.....	24
5. Houtopstanden	25
6. Conclusies en aanbevelingen.....	26
Geraadpleegde bronnen	29
Bijlage 1 Quickscanhulp	30
Bijlage 2 foto's.....	32

1. INLEIDING EN SAMENVATTING

1.1 Inleiding

De gemeente Breda (hierna opdrachtgever) wil bezien wat de invloeden zijn van het ophogen (van 6 naar ca 10 meter) van een zevental lichtmasten op het terrein van de firma Gebroeders Coremans aan de Sprundelsebaan 183a te Breda.

Figuur 01 : overzichtskaart met het onderzoeksgebied (rood omkaderd) met de 7 lichtmasten (met een ster gemarkeerd).

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke beschermde soorten flora en fauna komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten?
- Leidt de ingreep (mogelijk) tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming?

2. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED

2.1 Ligging en omgeving

De quickscan is ten behoeve van een plangebied Sprundelsebaan 183a te Breda. Ter plaatse zijn lichtmasten verhoogd naar een hoogte van 10 meter. Hiertoe zal tevens de directe omgeving onderzocht worden op effecten ten gevolge van deze ingreep.

Het plangebied betreft de kadastrale percelen PCH00 M 1484 & 1832 & 1588 & 1740.

Figuur 02 : overzichtskaart met het onderzoeksgebied

2.2 HUIDIGE SITUATIE

2.2.1 BEBOUWING

In het plangebied zijn aan bebouwing aanwezig:

- Kantoorpand
- Schuur
- Loods
- Bestrating van het overgrote deel van het terrein

2.2.2 GROENE ELEMENTEN

Het plangebied kent geen groene elementen. Direct aangrenzend zijn bomenrijen (oostzijde geheel en westzijde gedeeltelijk), siertuinen (noordzijde) en graslanden (west- en zuidzijde) aanwezig.

2.2.3 ECOLOGISCHE POTENTIES

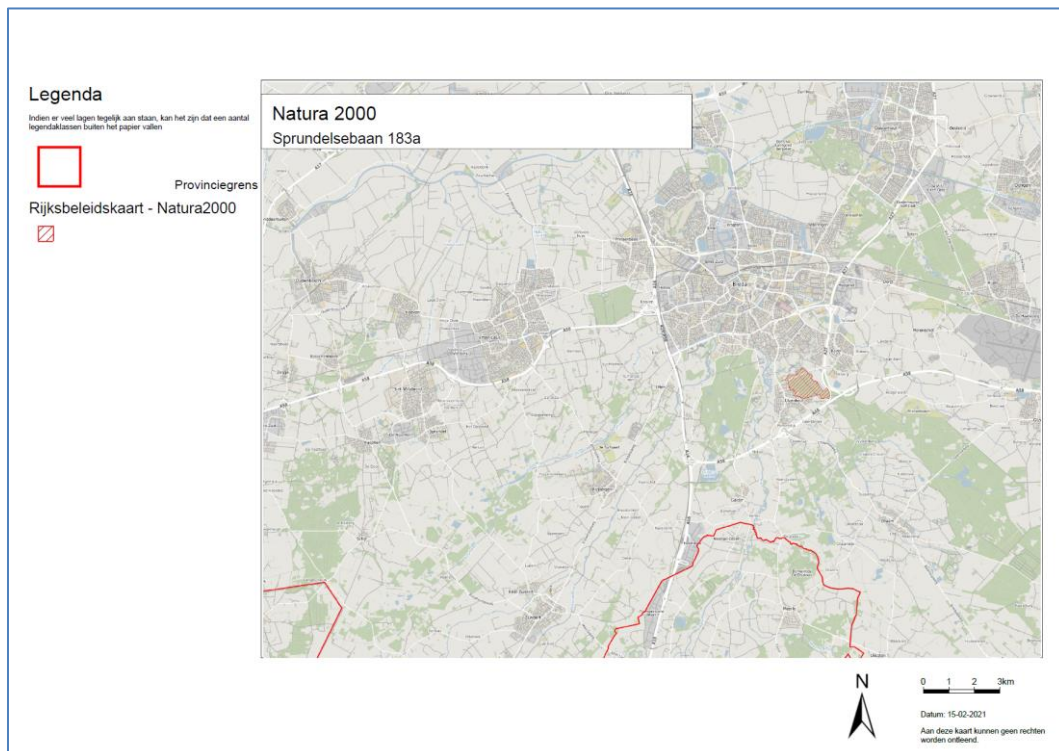
Ecologische potenties zijn zeer beperkt door het gebrek aan groene elementen.

2.2.4 GEBIEDSBESCHERMING

Europese Natura 2000-gebieden

Het plangebied bevindt zich niet in de directe nabijheid van een gebied dat is aangewezen als Europees Natura 2000-gebied. Eventueel versturende factoren zoals oppervlakteverlies, versnippering, verdroging en verstoring door trilling, licht en geluid zijn met de voorgenomen planontwikkeling niet van toepassing. Een eventuele Aerius berekening is door de afstand tot het Ulvenhouts Voorbos (dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied) niet noodzakelijk.

Figuur 2: Natura2000 kaart.

Nationaal Natuurnetwerk (NNN, in de wet EHS)

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk, het Natuurnetwerk Brabant, EVZ of een ander gelijkwaardig netwerk. De ligging van gebieden die onderdeel uitmaken van deze netwerken zijn in het figuur hieronder weergegeven. Met de voorgenomen planontwikkeling is er mogelijk sprake van directe vernietiging van deze netwerken. Van negatieve uitstralingseffecten door geluid, licht en verdroging op het Nationaal Natuur Netwerk (dan wel andere netwerken) zal geen sprake zijn. De lichtarmenturen hebben een lichtuitstraling die dermate sterk gebundeld is, dat van verstrooiing op het ten noorden gelegen NNN gebied, geen sprake zal zijn.

Figuur 3: NNN-kaart.

3. WETTELIJK KADER

De Wet natuurbescherming bevat de voormalige wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Wet Natuurbescherming. De Wet natuurbescherming beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade gedaan wordt aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak dat, waar mogelijk, activiteiten zonder schade aan beschermde dieren en planten uitgevoerd worden.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende diersoorten. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving (dus niet alleen de beschermde).

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb) geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wet natuurbescherming niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde diersoorten zijn verboden.

Vrijstelling binnen provincie Noord-Brabant

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Noord-Brabant worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker, aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat. Deze soorten worden daarom in voorliggende rapportage buiten beschouwing gelaten.

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is veelal te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (Noord-Brabant). De provincie toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een andere 'bevredigende' oplossing mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

Gebiedsbescherming

Via de Wet natuurbescherming is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd (voormalige Natuurbeschermingswet 1998). De gebiedsbescherming houdt samengevat in dat een ingreep, in of nabij Natura 2000-gebieden, geen dusdanig negatieve effecten op de kwalificerende habitats en/of soorten mag hebben dat deze zich op de lange termijn niet kunnen handhaven. Voor projecten die een (significant) negatief effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied is een vergunningaanvraag noodzakelijk. Naast de bescherming van Natura 2000-gebieden via de Wet natuurbescherming kunnen gebieden via de ruimtelijke kaders beschermd worden middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS).

Algemene zorgplicht ter bescherming van de natuur

Iedereen moet zich volgens artikel 1.11 van de Wnb voldoende zorgvuldig gedragen om beschadiging van Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden of in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving te vermijden of, als dat niet mogelijk is, zo veel mogelijk te beperken.

Houtopstanden (regelafstand aanpassen)

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel V) worden de regels nader toegelicht. Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud. Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden voor herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode, die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

4. WERKWIJZE EN ONDERZOEKSINSPANNING.

4.1 ZOOGDIEREN

Bureaustudie

In de Quickscanhulp worden alle soorten uit categorie 1 en 2 benoemd, dus ook de soorten waarvoor door de provincie Noord Brabant vrijstelling is verleend. Deze soorten waarvoor vrijstelling is verleend betreffen onder andere de bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree en vos. Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied waarvoor geen provinciale vrijstelling is verleend:

- Bunzing
- Eekhoorn
- Steenmarter
- Wezel

- Baardvleermuis
- Bosvleermuis
- Franjestaart
- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Laatvlieger
- Meervleermuis
- Rosse vleermuis
- Ruige dwergvleermuis

Voor alle soorten geldt dat zij binnen een afstand van 1 tot 5 km (vleermuizen tot 10 km) waargenomen zijn. Hierbij is niet bekend wat de activiteit van de soort was (passerend, foeragerend, verblijvend in een verblijfplaats, sporen, etc.).

Gedurende het veldbezoek is gezocht naar sporen zoals uitwerpselen en vraatsporen, afgebeten veren of loopsporen van bijvoorbeeld marterachtigen. Deze zijn niet aangetroffen. Toch valt hieruit niet te concluderen dat er geen gebruik gemaakt wordt van het plangebied door marterachtigen. Gelet op het feit dat het plangebied uit gebouwen en bestrating bestaat en er aan alle zijden sprake is van natuurlijk habitat, kan niet uitgesloten worden dat het plangebied gebruikt wordt door marterachtigen.

Daarnaast wordt verwacht dat enkele soorten, waarvoor door de provincie Noord Brabant vrijstelling is verleend (zoals konijn en aantal muizensoorten), in het plangebied aanwezig zijn.

Marterachtigen

Steenmarter, bunzing en wezel komen voor in het NDFF. Het leefgebied van deze marterachtigen hangt zeer sterk samen met de aanwezigheid van voldoende prooidieren en dekking (Murphy & Dowding, 1994; Alterio 1998). Over het algemeen hebben ze voorkeur voor kleinschalige, structuurrijke, extensief beheerde, agrarische cultuurlandschappen met voldoende verbindende lijnvormige landschapselementen, dekking en de aanwezigheid van verblijfplaatsen en prooidieren (Criel, 1990; Klemola, et al., 1999; Červinka, et al., 2013; Magrini, et al., 2009; Rozema et al. 2017; Twisk, et al., 2010).

Bunzing (*Mustela putorius*)

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor: daar kunnen ze tussen stobalen en op hooizolders warm blijven, en muizen en ratten bemachtigen. Omdat het plangebied uit een opslagplaats voor grondverzetmachines en -onderdelen (*zie bijlage foto's*) bestaat, zal het plangebied slechts dienstdoen als marginaal deel van de leefomgeving van een eventueel aanwezige bunzing.

Steenmarter (*Martes foina*)

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. In de bergen komt de steenmarter tot een hoogte van 2400 meter voor. Omdat het plangebied uit een opslagplaats voor grondverzetmachines en -onderdelen (*zie bijlage foto's*) bestaat, zal het plangebied slechts dienstdoen als marginaal deel van de leefomgeving van een eventueel aanwezige steenmarter.

Wezel (*Mustela nivalis*)

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap (Rd) maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland. Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter, overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel.

Ze zoeken graag dekking, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden én de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. Omdat het plangebied uit een opslagplaats voor grondverzetmachines en -onderdelen (zie bijlage foto's) bestaat, zal het plangebied niet dienstdoen als leefomgeving van de wezel.

Het verhogen van de lichtmasten brengt voor de marterachtigen geen verandering van de (eventuele) functionaliteit van het plangebied.

De gezonde staat van instandhouding van marterachtigen is derhalve niet in gevaar, noch zal de ingreep schade aan (dan wel het doden van) eventuele aanwezige marterachtigen met zich meebrengen.

Overige grondgebonden zoogdieren

Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*)

Het verspreidingsgebied van de eekhoorn strekt zich uit over heel Europa en Noord-Azië. Eekhoorns leven tot op een hoogte van 2000 meter. De eekhoorn komt in grote delen van Nederland voor; vooral in Drenthe, Overijssel, Utrecht, Noord-Brabant, Noord-Brabant en Limburg. Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is komen ze ook voor in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar), omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is. Gelet op het feit dat het plangebied uit opslagplaats voor landbouwmachines en -onderdelen bestaat, is de eekhoorn uit te sluiten. Doch de bomen aangrenzend aan het plangebied zullen dit wel zijn. Onderzoek leerde dat er geen nesten/verblijfplaatsen aanwezig zijn in deze bomen. Onder de bomen waren geen sporen aanwezig die duiden op de eventuele aanwezigheid van eekhoorns. Derhalve kan gesteld worden dat de gepleegde ingreep geen invloed heeft op deze soort.

Algemene grondgebonden zoogdieren

Voor de te verwachten soorten geldt dat de gepleegde ingreep niet verstorend werkt.

Vleermuizen

Vleermuizen kennen verschillende soorten gebiedsfuncties (wijze waarop het plangebied gebruikt kan worden). Het gebiedsgebruik van een vleermuis(soort) wordt daarbij onderverdeeld in verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële verblijfplaatsen, foerageergelegenheid en/of vliegroutes aanwezig zijn.

Verblijfplaatsen: op het perceel zijn gebouwen, en direct grenzend eraan bomen, aanwezig. Het wegnemen van gebouwen dan wel bomen is geen onderdeel van de ingreep.

De foerageermogelijkheid voor vleermuizen is zeker aanwezig bij zowel de lichtmasten als boven de bomenrijen.

Er zijn twee lijnvormige elementen in het plangebied aanwezig die duiden op de aanwezigheid van een vliegroute.

De ingreep bestaat uit het ophogen van de reeds bestaande lichtmasten van 6 meter naar 10 meter hoogte.

Vleermuizen en licht

Specifieke onderzoeken bewijzen dat vleermuizen later uitvliegen bij lichtvervuiling bij de verblijfplaats, dat verlichte vliegroutes worden verlaten, vleermuizen verlichte locaties vermijden en het soortenspectrum en/of activiteit veranderd als gevolg van verlichting. Doch dosis-effect relaties of drempelwaardes zijn niet direct, voor ieder situatie specifiek, te duiden. Er zijn altijd meerdere parameters, zoals beloning (voedsel, belang van een specifieke locatie), gewoonte, gewenning, die bepalen of een vleermuis ergens, bijvoorbeeld bij licht, juist wel of niet wil vliegen of jagen, een risico wil nemen wel of niet wil of kan aangaan. Dit hangt af van de specifieke vleermuissoort die het gebied gebruikt. De ene soort is lichtschuwer dan de andere en/of loopt meer risico door een predator te worden gepakt dan de andere.

Schrik en angst voor een onbekend permanent lichtsignaal (bv. straatverlichting) in hun omgeving, kán voor de 'relatief lichttolerante' soorten (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, bosvleermuis, tweekleurige vleermuis), voor de functies foerageergebied en vliegroute, door gewenning veranderen in een prikkel waarvan ervaren is dat deze geen gevaar inhoudt. Het gedrag zal zich tot op zekere hoogte 'normaliseren', waardoor de acute invloed afneemt.

Bij deze 'relatief licht-tolerante' soorten, is er een verschil in de reactie van de dieren op verlichting in of bij de verblijfplaats (t.o.v. verlichting op vliegroute of in foerageergebied). Bij permanente verlichting op vliegroutes is gewenning zichtbaar en worden routes weer gebruikt. Toch gaat de gewone dwergvleermuis op vliegroute op de meest donkere plek vliegen (Verboom 1988). En ook de relatief lichttolerante soorten zoals gewone dwergvleermuizen wijken uit als een open plek te sterk verlicht is. Bij een gat van 60m in een vliegroute is dit bij 5 lux, voor een gat van 30m in een vliegroute is dit ongeveer 20 lux (Hale et al. 2015).

In het foerageergebied exploiteren deze soorten de door het licht aangetrokken insecten (o.a. Limpens et al. 1997, Reinhold J.O., 1993. Reinhold & Twisk 1992, Rydell 1991, 1992, 2006, Rydell & Racey 1995, Rydell et al 1996, Verboom 1998). Tegelijk vliegen ze vooral boven of buiten de lichtkegel, om er af en toe doorheen te duiken bij het pakken van een prooi. De tijdelijke of permanente invloed van licht insecten, i.c. aantrekken van insecten door licht, heeft voor de lichttolerante soorten het voordeel dat ze op de door het licht aangetrokken insecten kunnen gaan jagen (o.a. Rydell 1991, Rydell & Racey 1995). Veranderingen naar andere verlichtingstypes heeft daar ook weer invloed op (Lewanzik & Voigt 2016, Stone et al. 2012).

In deze specifieke situatie is het plangebied an sich geen essentieel foerageergebied. De naastgelegen weg (Moerdijkse postbaan) met laanbeplanting fungeert (zeer vermoedelijk) zowel als foerageergebied als als vliegroute.

De Moerdijkse postbaan wordt verlicht door;

- Straatverlichting (sterkte uitstraling rondom de lichtbron)
- Licht van de naastgelegen kassen
- Zeer minimaal en beperkt door de lichtmasten in het projectgebied (zeer gerichte uitstraling vanuit de lichtbron)

Indien de vleermuizen al hinder hebben van de verlichting op de aan de Moerdijkse postbaan gelegen laanbomen, dan zal dit te wijten zijn aan (m.n) de verlichting vanuit de kassen en (sterke mate) de lantaarnpalen langs de weg. Zoals in de bijlage op de foto's duidelijk is te zien, valt de verlichting van de lichtmasten van de firma Gebroeders Coremans niet op de bomen, maar is deze enkel en alleen op het terrein gericht. De lichtmasten komen niet boven de boomtoppen uit en zorgen derhalve ook niet voor een onderbreking van een (eventueel aanwezige) vliegroute.

Er is dus geen sprake van een negatief effect op de vliegroute door het verhogen van de lichtmasten.

Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

4.2 VOGELS

(Jaarrond) beschermde soorten

Het onderzoek naar vogels heeft zich gericht op soorten van de Vogelrichtlijn, de habitatrichtlijn en de mogelijke aanwezigheid van nesten van vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Bureaustudie

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het projectgebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl.

Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied:

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Kerkuil
- Ooievaar
- Ransuil
- Roek
- Slechtvalk
- Sperwer
- Steenuil
- Wespendif

Hierbij is niet bekend wat de activiteit van de soort was (passerend, foeragerend, verblijvend in een verblijfplaats, sporen, etc.).

Veldwerk

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd):

Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er (potentiële) nestplaatsen van vogels (vallende onder de verschillende beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming) in het plangebied aanwezig zijn.

In het plangebied zijn er mogelijkheden tot het herbergen van een nest van vogels met een jaarrond bescherming. Hierbij zijn de volgende soorten aan te merken;

- Boomvalk
- Buizerd
- Havik
- Ransuil
- Roek
- Sperwer
- Steenuil
- Wespendif

Onderzoek wees uit dat er geen nesten aanwezig zijn van beschermde soorten.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaatsen uit categorie 1 t/m 4 kan binnen het plangebied worden uitgesloten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot vogelsoorten, welke alle in Noord-Brabant beschermd zijn met jaarrond beschermde nesten categorie 2.

Als aangegeven bij de vleermuizen is de uitstraling van het licht van de lichtmasten op de bomen nagenoeg nihil en derhalve zal het verhogen van de lichtmasten dan ook geen negatief effect hebben op eventueel broedende vogels.

De ingreep leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

4.3 VAATPLANTEN

Bureaustudie

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het projectgebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl. Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het projectgebied:

- Akkerogentroost
- Drijvende waterweegbree
- Knolspirea

Veldwerk

Onder de Wnb beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties worden voornamelijk gevonden in de duingebieden langs de Noordzeekust en in de provincie Limburg. Op

basis van de ligging en de aard van de locatie (braakliggend terrein met een houtwal) is het onwaarschijnlijk dat er binnen het plangebied beschermde vaatplantensoorten voorkomen. Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële groeiplaatsen voor beschermde flora in het plangebied aanwezig zijn. Geen van de beschermde soorten is aangetroffen (drijvende waterweegbree is een waterplant en er is geen oppervlaktewater aanwezig in het plangebied), noch geschikt biotoop dat bewijs zou geven dat deze soorten er aanwezig zouden kunnen zijn. Daarnaast hebben lichtmasten geen wezenlijk negatief effect op deze soorten.

Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

4.4 REPTIELEN

Bureaustudie

De meeste reptielen houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden.

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl.

Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het plangebied:

- Hazelworm
- Levendbarende hagedis

Hierbij is niet bekend wat de activiteit van de soort was (passerend, foeragerend, verblijvend in een verblijfplaats, sporen, etc.).

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop voor beschermde reptielen.

Hazelworm (*Anguis fragilis*)

De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. Het plangebied kent geen geschikt biotoop. Derhalve kan de soort worden uitgesloten.

Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*)

Heide en hoogveen vormen de voorkeurshabitat. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Er zijn ook enkele waarnemingen bekend uit laagveen. Het plangebied kent geen geschikt biotoop. Derhalve kan de soort worden uitgesloten.

Aangezien er geen geschikt biotoop voor de soort aanwezig is, kan volstaan worden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

4.5 AMFIBIEËN

Bureaustudie

In de Quickscanhulp worden alle soorten uit categorie 2 benoemd, dus ook de soorten waarvoor door de provincie Noord Brabant vrijstelling is verleend. Deze soorten waarvoor vrijstelling is verleend betreffen onder andere de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De volgende soorten, welke voorkomen op een afstand van 0 tot 1 km van het plangebied, waarvoor geen vrijstelling is verleend, zijn volgens de quickscanhulp:

- Alpenwatersalamander
- Boomkikker
- Heikikker
- Kamsalamander
- Poelkikker
- Vinpootsalamander

Hierbij is niet bekend wat de activiteit van de soort was (passerend, foeragerend, verblijvend in een verblijfplaats, sporen, etc.).

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*)

De soort komt vaak voor in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zanderige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. Alpenwatersalamanders leven binnen een afstand tot 300 à 600 mtr. van oppervlaktewater waarin zij zich voortplanten.

Boomkikker (*Hyla arborea*)

De boomkikker heeft een voorkeur voor het landschapstype 'bos en struweel'. Dit komt vooral voor rekening van de vele waarnemingen in braamstruwelen. Daarnaast wordt de boomkikker gemeld uit agrarisch gebied (halfopen, kleinschalige cultuurlandschappen), de duinen (Zeeuws-Vlaanderen) en randen van heideterreinen. De boomkikker mijdt de stedelijke omgeving en hoogvenen. Boomkikkers worden vooral aangetroffen in poelen en daarop lijkende kleine geïsoleerde wateren zoals vijvers, grachten en moerassen. Ook uit vennen en sloten zijn waarnemingen bekend. Er moet altijd een geschikt voortplantingswater binnen enkele honderden meters, zonder barrières, te bereiken zijn.

Heikikker (*Rana arvalis*)

De heikikker is een soort die erg kritisch is ten aanzien van zijn habitat. Het habitat waar de heikikker wordt aangetroffen is in zijn algemeenheid te kenschetsen als schraal, ietwat ruig en vochtig. Het bestaat met name uit heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland, maar ook bos en struweel, alles met een hoge grondwaterstand. Waterhabitat is vaak zuur en relatief voedselarm en bestaat uit ondiep, zonbeschenen water. Heidevennen en wateren op hoog- en laagveen zijn de belangrijkste voortplantingswateren. (kennisdocument heikikker, versie 1.0, juli 2017)

Kamsalamander (*Triturus cristatus*)

Het landschap waarin de kamsalamander wordt aangetroffen is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de directe omgeving van het voortplantingswater. Kamsalamanders komen zelden in akkerbouwgebieden voor. Ze komen relatief veel voor langs de grote rivieren, in beekdalen en op landgoederen. Kamsalamanders komen voor in een verscheidenheid aan typen visvrije wateren. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten. In het rivierengebied komt de soort voor in zelden overstromende (laagdynamische) strangen, kleiputten en kolken. Er moet altijd een geschikt voortplantingswater binnen enkele honderden meters, zonder barrières, te bereiken zijn.

Poelkikker (*Pelophylax lessonae*)

Poelkikkers zijn typische waterkikkers. (kennisdocument poelkikker, versie 1.0, juli 2017) De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden.

Vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*)

Vinpootsalamanders worden in Nederland in twee landschapstypen aangetroffen, de heidegebieden op de hogere zandgronden en het heuvellandschap van Zuid-Limburg. . (De reptielen en amfibieën van Nederland, KNNV uitgeverij, Jeroen van Delft et al.)

Het plangebied kent geen geschikt biotoop voor de hiervoor genoemde soorten. Derhalve kunnen deze soorten worden uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

Het plangebied is ongeschikt als leefomgeving voor de hiervoor genoemde beschermde amfibieën. Aangezien er geen geschikt biotoop aanwezig is kan volstaan worden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

De onderzoekslocatie vormt marginaal geschikt landhabitat en voortplantingshabitat voor algemene amfibiesoorten als bruine kikker en gewone pad. De voorgenomen werkzaamheden kunnen zullen geen negatieve gevolgen voor individuen van algemene soorten hebben. Toch dient ook hier rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

4.6 VISSEN

Bureaustudie

Volgens de Quickscaanhulp komen er geen vissen voor op korte afstand van het plangebied.

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop. Aangezien er geen oppervlaktewater aanwezig is, kan volstaan worden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

4.7 INSECTEN

Bureaustudie

Conform de Quickscanhulp komt er een beschermde insectensoort (bosbeekjuffer) voor op een afstand van 1 tot 5 km van het plangebied. Uit de verdere literatuurstudie is het niet aannemelijk gebleken dat er in het plangebied beschermde ongewervelden voorkomen. Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het plangebied:

- Bosbeekjuffer
- Grote vos
- Kleine ijsvogelvlinder
- Teunisbloempijlstaart

Hierbij is niet bekend wat de activiteit van de soort was (passerend, foeragerend, verblijvend in een verblijfplaats, sporen, etc.).

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Het gebied, bestaande uit een opslagplaats, enkele loodsen en een enkele bomenrij hieraan grenzend, is ongeschikt als leefomgeving voor de hiervoor genoemde beschermde soorten.

Aangezien er geen geschikt biotoop aanwezig is kan volstaan worden met de algemene zorgplicht (zie hoofdstuk 3).

5. HOUTOPSTANDEN

In algemene zin is het mogelijk dat bij een voorgenomen ontwikkeling sprake is van het verloren gaan van houtopstanden die beschermd zijn conform artikel 4 van de Wet natuurbescherming. In een dergelijk geval kan er sprake zijn van een meldingsplicht en herplantplicht. In dit hoofdstuk wordt beschreven of bij de voorgenomen ontwikkeling mogelijk sprake is van een meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of vervolgstappen nodig zijn in kader van beschermde houtopstanden en of een ontheffingsaanvraag in het kader van de herplantplicht noodzakelijk is.

Op de locatie zijn geen houtopstanden aanwezig die vallen onder artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Ecodat heeft in opdracht van de gemeente Breda een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van het plangebied als gelegen aan de Sprundelsebaan 183a te Breda.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een verhoging van de reeds aanwezige lichtmasten en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 1: Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemene soorten	ja	nee	nee	nee	-
	jaarrond beschermde status	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	nee	nee	nee	verblijfplaatsen blijven gehandhaafd
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grond-gebonden zoogdieren	bunzing	marginaal	nee	nee	nee	-
	eekhoorn	nee	nee	nee	nee	-
	steenmarter	marginaal	nee	nee	nee	-
	wezel	nee	nee	nee	nee	-
	Algemene soorten	minimaal	nee	nee	nee	-
Amfibieën	Beschermde soorten	nee	nee	nee	nee	-
	Algemene soorten	marginaal	nee	nee	nee	-
Reptielen	Beschermde soorten	nee	nee	nee	nee	-
Vissen	Beschermde soorten	nee	nee	nee	nee	-
	Algemene soorten	nee	nee	nee	nee	-
Insecten		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 200	nee	nee	nee	nee	
Natuurnetwerk Nederland / Natuurnetwerk Brabant	nee	nee	nee	nee	
Houtopstanden	nee	nee	nee	nee	

CONCLUSIE

Op basis van onderhavige quickscan flora en fauna kan gesteld worden dat de reeds gepleegde ingreep geen negatieve invloed zal hebben op de eventueel aanwezige (wettelijk beschermde) soorten.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natuurnetwerk, waarvan de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied niet negatief beïnvloed mogen worden. Bij de realisatie van het voorgenomen plan zal dit niet het geval zijn. Ook met betrekking tot natura 2000-gebieden en houtopstanden worden geen bezwaren verwacht.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- * Bronnen waarnaar in de rapportage niet specifiek is verwezen
- * Twisk et al, KNNV uitgeverij; veldgids europese zoogdieren
- * Stumpel et al, KNNV uitgeverij; veldgids amfibieën en reptielen
- * Hartman et al, Tirion uitgeverij, zoetwatervissen van Europa
- * Bellman et al, ANWB uitgeverij, ANWB insectengids
- * Svensonn et al, ANWB uitgeverij, , ANWB vogelgids
- * *Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017.*
- * www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl.
- * www.vleermuis.net. Het netwerk voor informatie over vleermuizen in Nederland. Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN) van de Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.
- * *Floron, 2011*. Atlas van de Nederlandse flora, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- * <http://www.verspreidingsatlas.nl>
- * www.waarneming.nl

BIJLAGE 1 QUICKSCANHULP

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën		0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën		1 - 5 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Vinpootsalamander	Amfibieën		1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders		1 - 5 km
Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders		1 - 5 km
Bosbeekjuffer	Libellen		1 - 5 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvinders	wnb-hrl	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen		1 - 5 km
Levendbarende hagedis	Reptielen		1 - 5 km
Akkerogentroost	Vaatplanten		5 - 10 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	1 - 5 km
Knolspirea	Vaatplanten		1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren		1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren		1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren		0 - 1 km
Egel	Zoogdieren		0 - 1 km
Haas	Zoogdieren		0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren		0 - 1 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren		0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren		1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren		1 - 5 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km

provinciale vrijstelling
geen geschikt habitat aanwezig
geschikt habitat aanwezig

BIJLAGE 2 FOTO'S

Overzicht over het plangebied

Overzicht over het plangebied

Overzicht over het plangebied

De verhoogde lichtmasten

De verhoogde lichtmasten

De verhoogde lichtmast aan de linkerzijde en straatverlichting aan de rechterzijde

De verhoogde lichtmast. Hierbij is prima te zien dat de uitstraling zeer beperkt en sterk gericht is.

De verhoogde lichtmast aan de rechterzijde en straatverlichting aan de linkerzijde. Zie het verschil in uitstraling. De lichtmast heeft een sterke gebundelde uitstraling en de straatverlichting heeft veel verstrooiing.

Lichtvervuiling van de kassen ten westen van de Moerdijkse Postbaan

Lichtvervuiling van de kassen ten westen van de Moerdijkse Postbaan